

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 ft
 Fél évre 2 ft
 Negyed évre 1 ft
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadottak:
 Budapest: Goldberger A. Y. és Eckstein B. kfrd. Irod. Házban; Schalek H., Dukas M., Oppellik A., Daube G. L. és társai és Hornl. Brünben: Stern M.

Nyitlér pénteken 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlértek és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti önszervező szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” hivatalos közlönye.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

A tanügy és magyarság ünnepe Csáktornyan.

E hó 23-án tartotta a zalavármegyei általános tanító-egyesület ez évi nagygyűlését Csáktornyan, mely több megyei notabilitásnak jelenléte s a gyűléssel kapcsolatos jubileum folytán a tanügy diadala és a hazafias érzések megható ünnepévé fejlődött. Ugyanis e napon ünnepelte a megye tanítószága dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelőnk tíz éves működését Zalavármegyében; ünnepelte pedig Csáktornyan az okból, mert kir. tanfelügyelő Muraköz népoktatásügyének fejlesztése által ezen 10 év alatt kiváló érdemeket szerzett.

Az ünnepély a csáktornyai áll. tanítóképzede tágas tornacsarnokában tartatott, mely ez alkalommal virággal, koszorúkkal, zöld galyakkal, nemzeti színű zászlókkal és egyéb jelvényekkel gazdagon fel volt díszítve.

Megjött az ünnepséghez: Svastics Benő Zalavármegye főispánja, Skublits Jenő földbirtokos a közigazgatási bizottság képviselőjében, Balaton József apát-plébános és Tislér József esperes, Csáktornya város előjárósága, iskolaszéke, bírói, ügyvédi és orvosi kara, az uradalmi tisztikar, izr. hitközség, számos más vendég Csáktornyáról és a vidékről s több mint 150 tanító a megyéből.

A nagygyűlés sorrendje előtt Udvardy Ignác középkereskedelmi iskolai igazgató mint az áll. tanítóegyesület elnöke üdvö-

rölte a főispánt, kinek a tanügy iránt nyilvánvaló nemes érdeklődése megyszerte ismeretes s a közönségből őszinte és lelkes ovációkat vált. Az elnök meleg üdvözlétre főispánt a tanügy fontosságát és a tanfelügyelő tíz évi buzgó munkásságát méltató következő szép beszéddel válaszolt:

Tisztelt közgyűlés!

Igen köszönöm a szíves üdvözlést és nem tartózkodom annak kijelentésétől, hogy kiváló örömmel szolgál meggyém általános tanítói testületének jelen közgyűlésében részt vehetni.

Kettős forrásból származik ennek indoka. Egyik és mindenesetre a fő indok a benső érdeklődés népoktatásunk és a tanügy iránt, melynek melynek magasztossága kell hogy mindnyájunkat áthasson, és ennek nyilván tanúsítását én mindenkor tiszti kötelemem közé soroltam; — ugyanebből folyik másik indoka is megjel-nésemnek, mely közvetlen Önökhöz vezet Uraim, a kik a tan és népnevelés ügyének hivatott tiszti munkásai! Önökhöz azért, mert a nagy és feláldozó munka, melyet Önök a tanítói hivatás lelkiismeretteljes betöltésével végeznek, a Haza erkölcsi és értelmi jövőjének van szentelve, s mert annak üdvös sikere nélkül nincs nemzeti emelkedés, nincs nemzeti felvirulás: e meggyőződéstől áthatva, részemről is tanúsítani és kiszolgáltatni óhajtottam a tiszteletnek — a becsültségek és elismerésnek azon

erkölcsi jutalékát, mely Önöket méltán megilleti, s a melyet megjelenésomban nem ugyan parányi egyéniséggem, hanem megyekormányzói tisztem képvisel.

Örömmel teljesítendőnek véltem azt ez alkalommal annyal inkább, mert a jelen tanítói közgyűlés ünnepét is ül, az érdem ünnepe azt azon férfunak, a ki mint megyénk királyi tanfelügyelője 10 év óta áll élén közoktatásunk ügyének, tíz év óta vezére Önök hazafias munkásságának, tíz év óta éleszti buzdító szellemének — nemes szívének és lankadást nem ismerő odaadásának lángjával a hazafiai lelkesedés tűzét a nagy nemzeti, oltáron, melyet a népnevelés és közoktatástudgye képez. Szent oltár ez uraim, övezze azt mindenkor körül hazafiai lelkesedésünknek nem szűnő érzete, áldozzuk arra kivétel nélkül mindnyájan egyetemes áhitattal imádott Hazánknak azt; a mivel nékie tartozunk, a mint tette azt a ma oly méltán megünnelt tanfelügyelőnk tíz éven át, és a mint Önök tanítói hűséges munkásságukkal folyton cselekszik.

Legyen Ő véle, legyen Önökkel, s legyen közös szent czélú munkásságunknak üdvös sikerével a jó Istennek boldogító áldása!

A zajos éljenek lecsillapultával Udvardy Ignác elnök tartotta megnyitó-beszédét a nemzetiségi vidéken működő tanítók magasztos hivatásáról és fejtegette a fontos okokat, melyek a tanító-egyesületet arra

A „Muraköz” tárczája

„Jó napot kedves olvasó!”

A Budapesti megjelenő „Szivarvéggyűjtők Lapja” című szakközlönynek legutóbbi hozzám érkezett mutatványszámában egy hirdetést olvastam, melynek legtehetően tárczás címe ékeskedett. Oly barátságosan, oly hivatogatólag kiáltottak reám e kövér fekete betűk, hogy önkénytelenül elolvastam a hirdetést.

A hirdetésben szép szabású, hosszú ideig tartó, jutányos árú cipőre hívta fel a „kedves olvasók” figyelmét egy budapesti óriási lábbeli raktárlajdonos. Hogy azonban e lábbeli vagy a raktárlajdonos-e az óriási? azt hamarosan nem tudtam kitalálni. A hirdetésben eldiesekedett az óriási lábbeli raktárlajdonos, hogy minő szerencsés ember ő a mióta saját háza van, mert most már nem kell többé házbért fizetnie. Mivel pedig ő nem önző ember, hadd örüljön más is az ő szerencséjének, azért tehát a raktárban felhalmozva levő lábbeliket mesésen olcsó áron pazarolja el a szerencsés vendékeknek.

Mikor én ezt a boldog önelégültségtől, pártatlan önzetlenségtől és lángoló felebaráti szerefelettől áthatott hirdetést elolvastam, olyan óriási tiszteletet és bámolatot kezdtem érezni az óriási

lábbeli raktárlajdonos iránt, hogy ebredező érzelmeim azonnal az íróasztalhoz hajtottak és reám parancoltak, miént lábaimnak halogatás nélkül cipőket rendeljek. Mivel pedig jó nevelésű emberhez nem illő a civakodást, érzelmeim ohajának azó nélkül alávettem magamat és siettem a kívánt megrendelést nyélbe ütni.

A megszólítással egyszerűben készen lettem. „Jó napot kedves óriási lábbeli raktárlajdonos ur!”

A levélírást azonban félben kellett hagynom, mivel Gubats Istók helybeli lakós levett kalappal, „csés jó nap”-pal és azzal az alázatos instáncczával köszöntött b hozzám, hogy állítsak ki néki két járulatot és pedig az egyiket egy darab daru szőrű ökrörről a komáját illetőleg, a másikat meg egy darab egérszőrű számrórról az ő részére.

A míg a járulatok kiállításával bajmóldtam, az íróháza épen bejövő princípálisom véletlenül megpillantotta az általam félre tett levélbördéket és Gubats Istók eltávozása után nem tudta megállani, hogy meg ne kérdezze: „Öcsém-uram! Talán valamit rendelni akar? Én, válassz helyett elébe tettem a beszédés hirdetést és kommentárul előadtam, hogy potom 5 ft 60 krért két pár közötti való borjubőr-regatta cipőt fogok rendelni. Ezek után a büszkeségnek bizonyos negédségével fejeztem meg, hogy az én jövődbéli állandó udvari lábbeli raktárcsomuak Budapestben saját háza van; így tehát ezután mindig 16- és szekvárosi cipőkben fogok járni.

Princípálisom malicizosus mosolylyal aj-

kán hallgatta végig beszédemet, midőn aztán szónoklatommal dűlőhöz értem, pipára gyujtva arra kért, hogy addig ne fejezzem be leveletemet, a míg csak a rajta megesset és általa nyomban emondandó, szintén megrendelés ténye körül játszó történetecskéket végig nem hallgatom.

Csibukra gyujtva, karosszékemben hátrádóltam, hogy illő kényelemmel hallgassam végig az érdekesnek ígérkező sort, a melyet princípálisom a következőkben adott elő:

„Ez lőit pár évvel én is érdeklődéssel olvastam egyik budapesti cipőraktárosnak hirdetését valamelyik lapban, ha jól emlékszem a „Budapesti Hírharang”-ban. „A ki mer az nyer!” ez volt a hirdetés tetejébe biggyeszítve. A reklam által megvaditva, rettenetes merészség ébredt fel bennem, éiannyrá, hogy egy pár napra meg is kaptam a cipőket. Ki írja le azonban meglepetésemet, midőn a csomagból egy fűzős és egy csugos cipőt huztam elő? — Azonnal méltatlankodó hangú levelet intéstem a lábbeliraktároshoz, hogy miért nem jár el nagyobb figyelemmel az expedálásnál s egyidejűleg visszaküldtem a felemás cipőket.

Hat nap múlva megérkezett az újabb csomag. Kibontottam, két darab valósgos csugos cipő volt benne. A felpróbálásnál azonban sajnosan kellett tapasztalnom, hogy az egyik cipő épen két ujnyival rövidebb a másikinál s így ezeket sem használhattam. Újabb felülésem tudatában oly nagy loku bosszankodás fogott el, hogy majd megpukkadtam mérgemben. A cipőket nyomban visszaküldtem. Mire bosszuságom

öszöntőkék, hogy ez évi nagygyűlését Csáktornya tartsa meg.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitót után Bíró József keszthelyi polgári iskolai igazgató alapos indoklással terjeszté elé az előértekeket egyhangú megbízásából azon indítványát, hogy a megye főispánja a tanítók sorsa és a tanügy állapota iránt mindenkor tanusított legbensőbb érdeklődéseért, a tanító egyesület tiszteletbeli tagjául megválasztassák.

A nagygyűlés kitörő lelkesedéssel fogadta az indítványt, melyet elnök azonnal határozattal emelt; főispán ur pedig újabban is nagy ékesszólással köszönte meg az egyesület figyelmét.

Most tért rá a nagygyűlés a kir. tanfelügyelő megünnepelésére, melynek folyamában a szeretet és tisztelet oly jelenetei játszódtak le, melyek örökre felejthetetlenek maradnak.

Legelőször Udvardy Ignác elnök adott ékes szavakban kifejezést a megyei tanító-ság forró ragaszkodásának és 10 évi fáradhatatlan tevéység által kiérdemelt nagyrabecsülésének a tanfelügyelő iránt. A csáktornyai iskolaszék nevében dr. Krasovecz Ignác iskolaszéki h. elnök üdvözölte a jubiléant. Margitai József a csáktornyai áll. tanítóképzede igazgatója a következő megható beszéddel intézte kir. tanfelügyelőhöz:

Nagyságos királyi tanfelügyelő ur!

A csáktornyai áll. tanítóképzede tanári testülete nevében szívemből üdvözlöm Nagyságodat Zalavármegyében való eredménydus működésének 10 éves jubileuma alkalmával. Tíz év az ember életében már számot tesz, de hatványozottan számít annak az életében a ki ezt a tíz évet oly odaadó buzgósággal és lelkesedéssel töltötte el a tanügy terén, mint Nagyságod. Nagyságodnak a megye területén tett alkotásai közt sokat köszönhet képző intézetünk. Nem egy szer hozta Nagyságod közénk a béke olajját a lelkesedés szent tűzét, s nem egyszer fokozta bennünk példájával a munkakedvet, élesztette bennünk a hazaszeretet lángját. Velünk örült hivatásunk sikerein s velünk aggódott bajainkban. Szeretete szeretetre, szorgalma szorgalomra, tapintata tapintatra tanított bennünket. A mai szép ünnep a mi

örömnök is és a Nagyságodat körülvevő általános tisztelet és szeretet a mi büszkeségünk is.

Egy igaz öröme van az embernek az életben, a régiek által igen találólag nevezett siralomölygében, s ez az igazi öröm a hivatali és emberbaráti kötelesség teljesítésében nyilvánul. Nagyságod azok közé tartozik, a kik nyugodtan örülhetnek, mert kötelességét úgy is, mint a megye tanítóinak vezére, úgy is, mint emberbarát teljesítette; hisz Nagyságod hivatalos működésében mindig tekintetbe tudta venni azt, hogy a tanító egyúttal gyarló ember is. Ebben találok én Nagyságod kimagasló egyéniségét s ebben a nemes tulajdonban látom valóban nagy sikereinek alapját. Fogadja tehát önzetlen szeretetünk és tiszteletünk igaz biztosítékát, szívesen a mai napon. Fogadja el üdvözlőnket és hálaunkat, mint igaz szívünknek legigazabb megnyilatkozását; lefestettük Nagyságodnak arcképét e szép nap emlékéül s ime átnyújtjuk azt. Mását intézetünk tanári szobája számára készítettük el, hogy mindennap láthassuk azt, a ki lelkileg mindig velünk van De Nagyságod képét és nemes egyéniségét szívünkbe is mélyen bevésztük, a honnan sem az idő vasfoga, sem a kor, sem semmi körülmény ki nem fogja törölni soha sem.

Legyen üdvözölve Nagyságod még egyszer általunk. és áldja meg Nagyságodat a jószágos Ég minden jóval és éltesse Zalavármegye, Muraköz és a mi tanítóképzőintézetünk örömeire és javára igen, igen soká!

A beszéd folyamán feltáruultak a tornacsarnok nagy fülkéjének eddig zárva volt ajtai, melyek mögött jubiléant kir. tanfelügyelőnek a képezde tanári kara által meglepetésszerű festetett s kitünően sikerült mellképe, melynek Gaal Imre képezdei rajztanár a mestere, volt elhelyezve. Diszes keretét a koszorúk és rózsák egész özőne körítette.

A kép átadásának jelenete könyekig indította meg a jelenlevőket. kiknek kitörő lelkesedésével egybevegült a képezde telepén elhelyezett mozsarak dörgése.

Ekkor Skublits Jenő a közigazgatási bizottság kiküldöttje méltatja kir. tanfelügyelő tevékenységét, fejezte ki a közigaz-

gatási bizottság elismerését és köszönetét — Balaton József zalaegerszegi apát a papság nevében mondott díszinte elismerést kir. tanfelügyelőnek megemlékezően a felekezeti hatóságok iránt mindenkor tanusított tapintatosságáról

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő legmélyebb meghatottsággal következő megindító beszédben köszönte a ragaszkodásnak és nagyrabecsülésnek iránta a legnagyobb közvetlenséggel megnyilatkozó jeleit:

Igen tisztelt közgyűlés!

Nagy csorbát ejtenék a reám néve oly magasra ünnep összhangján, ha megindultságommal próbálkozva, hasztalan igyekeznék méltó kifejezést adni annak, a mit szívem e perczen érez.

Oh igen tisztelt közgyűlés! a mit Önök nekem a kortársak elismerésében és a pályatársak ragaszkodásában e napon nyujtanak, azt nem lehet, megköszönni; azt csak leszólgálni lehet: annyi hűséggel, a szeretet annyi fellángolásával, a testi és lelki képességek annyi erejével, a mennyit az erkölcsi világrend méltán követel viszonzásul attól, a kinek több nyujtatott, mint a mennyinek elviselésére képes

Legyenek is meggyőződve igen tisztelt uraim és hölgyeim, hogy a mai napon irántam érdememen fölül megnyilatkozott gyöngétségük által reám rótt nagy erkölcsi kötelességgel éltem minden napján lelkiismeretesen fogok leszámolni.

És ha talán egyéniségem és hatásom nem is fog magasabbra nőni az Önök szemében, Isten segítségével bátran ígérhetem, hogy azon magasságból, melyre az Önök szeretete állított engemet, porba hullni soha nem fogok; mint a hogy mély hálával ígérhetem azt is, hogy Zalavármegye hatóságainak, közönségének s tanítótestületének becsülése, bizalma és ragaszkodása utolsó lehetetelig drága kincs lesz életemnek.

Ez a kép pedig, melylyel a csáktornyai magy. kir. áll. tanítóképzede érdemes tanári kara meglepett, drága öröksége marad fiamnak apja emlékérdő; nekem pedig egy örökre kedves emlékeztető azon nagy és nemes hivatásra, melyet a csáktornyai áll. tanítóképzede derék igazgatója és tanári kara itt a haza határán, Muraköz tanítóinak hazafias nevében, a hatóság és társadalom közmegelegedésére bötöltnek.

Most pedig fordulunk igen tisztelt közgyűlés azon férfiu felé, ki a megyei kormányzat ezer gondjai közt is alig két hónap alatt másodsor jelenik meg Zalavármegye tanítói közt, hogy lássa szellemi törekvésüket, nemes irányukat.

Az Ő jelenléte ünnepe a mai ünnepnek s nagy megtiszteltetés a zalavármegyei tanítótestületnek. A miért midőn, mint Zalavármegye első tanítója forró köszönetet mondok Méltóságodnak, legyen kérem meggyőződve arról, hogy nemes érdeklődésének erkölcsi haszna tud fog áradni e nemzedéken mint a hogy szép emléke be fogja sugározni Zalavármegye tanítói késő unokáinak szívét is!

Forró köszönetet mondok a közigazgatási bizottság mélyen tisztelt kiküldöttjének nagyságos Skublits Jenő urnak s a papársai üdvökvánatait tolmácsoló nagyságos Balaton József apát plébános urnak.

Tartozom a történeti igazságnak annak kijelentésével, hogy tanügyi téren ennyi sikert nem érhetünk volna el azon odaadó támogatás nélkül, melyet,

szünni kezdett, megjöttek a legnagyobb cipők. És pedig mind a kettő szagos volt, mind a kettő egyforma nagyságu volt, hanem borzasztó ki-mondani is, mind a kettő ballába s volt.

Minek mondjam, hogy cseppet sem indultam fel e qualificationat eljárás felett? Hisz ugy sem hinné azt el uramocsem!

A legnagyobb igazgatóság és bosszúság közt ültem irászatolomhos és a következő levelet intéztem a cipőraktárhoz:

Egyáltalán nem tisztelt uram!

„Maga egy borzasztó ember! Hát azt hiszi az ur, hogy az ilyen magam fajta szegény falusi embernek két ballába van? Nos, ha azt hiszi, akkor az ön szemlelmi szótéségéhez képest a legsötétebb Afrika valóságosan szemképrázató fényű Edison féle villanyos lámpa! Érti?!

„Ezer szerencsése az urnak, hogy még nem készítettem el az ebadó kivételét, mert különben azonnal felszámolnák Budapestre és őnt boljában felkeresve, addig verném fejéhez a két ballába cipőt, míg csak meg nem esküdnék rá, hogy annak a szegény falusi embernek is csak egy ballába van.

„Kelt stb.

Semminémű tisztelettel:

„N. N. körjegyző.“

Csomag ment. C-omag jött a postáról elhogyott óriási skatulya óriási cipőket rejtett magában. Ilyen nagy cipőket soha nem láttam. A cipőraktáros bizonyára kárpótolni akart

velük a tengernyi bosszúsáért és a cipők ide oda küldözgatésénél általam kifejezett annyi sok postaközlésért, miért is levelemet véve, ijedében elküldötte az üzletében talált legnagyobb cipőpárt. — Különbön jöjjön uramocsem és szemlélje meg a legnagyobb igényeket messze túlhaladó cipőket, a melyeket csak azért nem küldöttem vissza, mert attól tartottam, hogy egy teljes bizonyossággal bekövetkezendő újabb hibás expedálás esetén vagy az epe önt el, vagy a guta üt meg bosszúságomban.

Princzipálistom — elbeszélésének befejeztével — bevezetett a konyhába, a hol két ellentétes sarokban megpillantottam az óriási cipőket. Princzipálistomnak halk „cizocica“ hívó hangjára az egyik cipő csakhamar megmozdult és belőle a czirnos macska és hét darab apró tarka cicza bujt elő. Egy fűtyentesre pedig a másik cipő mozdult meg és mélyből a mopszi kutya tünt elő, utánna meg három kis kolyók-kutya bandukolt.

A hallottak és látottak friss behatása alatt szó nélkül osontam be az irodába, ott aztán először is a megkezdett levelet szakgattam szét, azután pedig — hogy többé a kísértésnek kitéve ne legyek — összetéptem a „Szivarvagybjútko Lapja“t is, a melyen oly hivogatólag, oly biztatólag és oly csábítólag kiáltották a követekete betők:

„Jó napot kedves olvasó!“

Szolár Elek.

Meghívás.

Dr. Wlassits Gyula orsz. képviselő ur szeptember 8-án kerületünkbe érkezék
 Hogy szeretett képviselőnknek minél ünnepélyesebb fogadtatást megbeszélhesünk a ebből a célból a fogadtatást előkészítő bizottságot megalkothassuk: felkérem városunk és vidékünk t. választó-polgárai és közönségét, miszerint minél számosabban sziveskedjenek

e hó 23-án (szárdán) d. u. 3 óraker

Csáktornya, a közs. népiskolában megtartandó értekezleten pártkülönbség nélküli megjelenni!

Csáktornya, 1894. aug. 24.

Kiváló tisztelettel!

Többek megbízásából:

Margitai József,
szerkesztő.

Különfélék.

— **Szavits Jenő** főispán ur Ó Meltósága e hó 22 én Csáktornyára érkezett az áll tanítóképezdében szállt meg, hogy másnap résztvegyen az ugyanott megtartott tanító gyűlésen. Kíséretében voltak: Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő Skublics Jenő birtokos és Balaton József apát plébános Ó Meltósága 23-án d. u. távozott Csáktornyáról Zala-Egerszegré.

— **Kinevezés.** A csáktornyai polgári iskola-hoz a közoktatási miniszter ur segédtanítói minőségben Pastinszky Józsefet nevezte ki az innét Homonnára áthelyeztet Bresznóczi Béla r. tanár helyére.

— **Eljegyzés.** Dr. Venetiánér Izor stridói körorvos jegyet váltott Freyer Janka k. a., Freyer Fülöp alsó-lendvai kereskedő kedves leányával.

Bottorján folyó hó 22-én vezette ol-tárhoz Tiszai Kálmán dekanovecki tanító néhai Schebál József kedves leányát. A mint tudósítónk értesít bennünket, a menyegző rendkívül diszes asztal mellett a legkitünőbb ételek és italokkal a menyasszony mostoha atyjánál Weber Mihály urnál a kivilágos virradtig alig ért véget. A menyasszony igen sok diszes ajándékot is kapott ismerősei részéről, kik a szülők ismert vendégszeretete folytán nagy számban jelentek meg a lakomán.

— **Eljegyzés.** Steiner Jakab viniczai földbirtokos eljegyezte Neuwirth Irma menyasszonyt, Neuwirth Albert helybeli kereskedő kedves leányát.

† **Gróf Festetics Györgyné** Ischlben vasárnap 68 éves korában meghalt. Gróf Festetics Györgyné, született Erdődy grófnő érdes anyja gróf Festetics Jenőnek és gróf Festetics Tassilónak. Az elhunyt, ki csil. lagkeresztes hölgy és palotahölgy is volt. 1849-ben ment nőül gróf Festetics Györgyhöz. A csáktornyai uradalmi tisztség Ischlből sürgönyileg értesülvén a gyászhirről, a Zrinyi-vár tornyára kilttate a gyászlobogót. A megboldogult temetése e hó 23 án ment végbe Molnáriban, a hová a csáktornyai grófi tisztikar 2 tagja is elutazott, hogy képviselve legyen a temetésen. Az elhunyt grófné lelki üdvéért a csáktornyai urad. tisztikar e hó 24 én tartatott a csáktornyai templomban gyásztisztizteletet. Áldás a megboldogult grófné porain!

— **Halálhír.** Samu József a csáktornyai volt áll. tanítóképezdének 1890 ik évig buzgó igazgatója elhunyt. — Halálhírül a következő gyászjelentést vettük: Özv. Samu Józsefné, szül. Pikkali Borbála a maga és gyermekei, illetve unokái nevében fájdalomtól megtört szívvél tudatja felejtethetlen kedves férjének, a legjobb családapának Samu József nyu-

hogyan Zalavármegye közigazgatási bizottságától, pályám első perczétől élvezhetem, mindenkor büszkeséggel maradt életemnek. Valamint igaz örömmel tölti el szívemet azon tudat, hogy ezen tíz év alatt a tankerület egyházi főhatóságaival és lelkeszeivel akkép működtem együtt a magyar kultúra terjesztésén, hogy áldásos munkákat sem keserűség sem félreértés nem zavarta meg.

Köszönet a mesze földről ide fáradt kedves vendégeknek, kik szives megjeleneükkel nemcsak a hivatalnoknak, de a jó barátoknak is feleldhetetlenné kívánták tenni a mai napot

Végül őszinte köszönetet mondok Csáktornya város községi iskolaszékének és igen tisztelt közönségének. Kivánom szívem mélyéből, hogy a magyar művelődésnek és érzésnek általuk itt a határon kigyulasztott őrtüze lobogjon mindig bízszkén és szabadon a magyarok Isteneinek ege felé!

A viharos éljenzés megszűntével Hoffmann Lőrincz rácz-kanizsai áll. tanító szavalta el nagy hatással Körmeny Pál tanítónak a tanfelügyelő jubileumára irt szép költeményét.

A napi rend további tárgya kir. tanfelügyelőnek »Visszaemlékezések és irányelvek« című felolvasása volt, melyben a zalavármegyei népoktatásügy tíz évi történetét vázolvá, kifejtette irányelveit a kisdévedelem. tanítóképzés, leánynevelés, a tanítók társadalmi érvényesülése s a magyarosítás nagyonfontoságu napi kérdéseiről. A felolvasásból lelemlitjük, hogy Zalavármegyeében ezen 10 év alatt 1 középkereskedelmi- 2 polgári leány, 1 polgári fiu-, 30 nép-, 6 iparostanoncz-, 3 alsófoku kereskedelmi iskola, 9 kisdévodá, 3 állandó- és 30 nyári gyermekmenedékház nyitlatott meg. Az iskolák évi háztartása 438 ezer rfrtot vesz igénybe A tanítók évi fizetése 300 ezer rfrtot közelít meg. Teljesen új iskola és tanítólakás 85 városban és községben, 66 esetben pedig tanterem, vagy csak tanítói lakás építetett eselleg egyéb általa kitás vagy javítás történt. Ekkép tehát ezen 10 év alatt összesen 151 iskolánál történt építkezés több mint fél millió forint befektetéssel. Százat meghaladó tanítói állás szerveztetett, az iskolázók száma az utolsó statisztikai kimutatások szerint 61,568. Ezek közül 11,860 horvát és vendajku növendék.

A tanulósgos és nagy tetazással fogadott felolvasást melyért a nagy gyűlés kir. tanfelügyelőnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Hoffmann Mór nagy-kanizsai polg. isk. tanár »Paedagogia és társadalom« című nagy készültéséről tanuskodó előadása követte.

A közgyűlés ezután több belső ügyét intézte el s a jövő magygyvülés helyéül Zala-Egerszegrét tűzte ki

A gyűlést a csáktornyai »Hattyú« szálloda nagy termében 150 teritékü közebéd követte, melyen számos és lelkes pohárcsözöntő mondatott a királyra, a közoktatásügyi miniszterre, a főispánra, a jubiléus tanfelügyelőre, a közigazgatási bizottság kiküldettségére, a jelenlévő apátra, a járási főszolgabíróra, a kir. járásbíróra és ügyvédi karra, a város eglőjáróságára és lelkes közönségére, a képezde igazgatójára, nejjére és a tanári karra, a tanítóegyesület elnökére s magára az egyesületre, a rendező bizottságra, a jelenlévő hölgyekre, a festmény készítő ére stb.

A kitünő cigány zene mellett eltöltött közebedet a tanítók által szépen elénekelt Hymnus zárta be.

Az ünnepszeg napján számos távirat és üdvözlő levél érkezett kir. tanfelügyelőhöz.

galmozott m. kir. áll. tanítóképzőintézeti igazgatónak f. é aug. 18-án rövid s kínos betegség, a halotti szentség ájtatos felvétele után élete 65., boldog házasságának 42. évében történt elhunytát. A boldogult nemes lelkének földi maradványai aug. hó 19 én d. u. 5 óraker fognak a feleóvárosi sirkertben örök nyugalomra tétetni; az engedztelő szent mise áldozat pedig ugyanazon hó 21-én d. e. 8 1/2 óraker fog a Mindenhatónak bemutatattani. A drága halottat siratják még: Czehéné Samu Mathild, leánya; Czehe Győző, veje; Irén és Győzőke, unokái; Samu Rozália, testvére; Grézál János, nevelt-fia. Zentán, 1894. évi augusztus hó 18-án Áldás legyen a hiszenvedett nemes lélek emlékének!

Tanítóválasztás. Vizi-Szt. Györgyön e hó 21-én volt a tanítóválasztás Megválasztatott kántortanítónak Petrovics Mihály dráskveczi tanító.

U vonat. A közigazgatási bizottság megkereste a dunántúli vasutak igazgatóságát, hogy a Zala Egerszegről d. u. 2 óraker Csáktornyára induló tehervonathoz egy személyszállító kocsit csatolassék, hogy a kik reggel Csáktornya felől Egerszegré mennek, ne legyenek kénytelenek este 6 óráig vá akozni Engedélyezés esetén a csáktornyaiak éjjel fél 10 óra helyett, már este 7 óraker megérkezhetnek Zala-Egerszegről.

— **Szomorú dolgok.** Mura-Szerdahelyről tudósítanak bennünket, hogy ott a múlt héten két nap alatt hárman ugrottak öngyilkossági szándékból a vasuti hidról a Murába. Közülök Kegl Mihály és Balogh odaváló molnár kocsisa bennveszték, Kodba István azonban jó uszó lévén, meggondolta a dolgot s kiusszott. Kodba a vonat elé fekkdt előszőr, azonban az ör elkergette onnan s csak azután választotta a Murát.

Nyilvános köszönet. Csáktornya város tekintetes előjáróságának, valamint a város nagydérmü közönségének a f. hó 23-án városunkban megtartott tanítógyűlés alkalmával nálunk megfordult tanítókkal szemben ugy a város fellobogóztatása, mint a tanítók beszállítása és elszállásoltatása körül tanusított előzékenységekért kötelességének tartja legmélyebb háláját kifejezni! A fogadó- és elszállásolási bizottság.

CSARNOK.

Sok nagy buval.

Sok nagy buval jártam én már
 Életemben,
 Sok szomorú nóta szongott
 A szívemben...
 De még többet rá se bíztam
 A nőtára,
 Ugy sirtam el hulló könyük
 Alakjába.

S most tudom, hogy igazán csak
 Az a bánat!
 A mihez már semmi köze
 A nőtának;
 A mire már könyű sincsen
 A szivekben,
 Mit elsrini, eldalolni
 Lehetetlen!

Szabolcska Mihály.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
 Laptalajdonos és kiadó;
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
 könyvkereskedése.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tične se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo:

Kajkara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki otijeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Historija i zemljopis.

Vsa cirkva deli se od apoštolskih vremena svojom upravom na dele, na pokrajine i veće krajine ili cirkvene države. Predel ili okružje, nad kojim stoji biskup, zove se biskupija; a za upravu biskupije drži si biskup o boku duhovno veće (duhovni stol, konzistorium). Nadbiskup (arhiepiškop) reklo se bude vu cirkvenoj krajini prvi biskup; a ne samo da je vrhovni pastir vu svojoj biskupiji kak i drugi biskup, nego povrh toga ima još pazku na više ili manje biskupah i biskupijah okolo sebe, koje se onda vse skupa zovu cirkvena pokrajina ili provincija. Drugi bi-kupi napram svom prabiskupu zovu se biskupi područnici, ar su kakti pod njegovom rukom i odvjetoivnici, ar vu pitanju i poslu kaj se proteže na vsu pokrajinu imaju odvjst, votum ili glas. Prabiskup, koji je stolovao vu prvom gradu (varasu) zemlje, zval se metropolita (od grčke reći metropolis = glavni grad). Primagli prabiskup prvostolnik zval bi se vu carevini, vu kraljevini ili vu vsem narodu onaj prabiskup, koj bi vladara korunil, vu saboru i drugač obavljal najodli-nešu duhovnu službu okolo dvora i sabora. Duhovne oblasti nejma prvostolnik nikakove veće nego i drugi prabiskup.

Patriarha (otec vladar, vladar otcov) zove se biskup, koji je imel pazku u duhovnu vlast nad vse nadbiskupe i biskupe više cirkvenih pokrajinah ili narodah.

Vu stara vremena kršćanska stolovali su patrijarhe vu četiri glavna grada rimske carevine: vu Rimu, i Aleksandriji (vu Afriki), vu Antiokiji i Jeruzalemu vu Aziji, a najposlje vu Cerigradu.

Rimski biskup ili sveti otec papa je vrhovna glava vse cirkve po svētu, a kak su sdružene vu njem vse časti upravne zove se posebice patrijarha i prvostolnik vsega zahoda, t: j. vse Europe i Afrike.

Još se vu potlašnja vremena napravila posebna vrst cirkvene časti i službe, a to je kardinal ili ti stožernik rimski. Stožernikah mora biti po reguli sedemdeset, po cirkvenom redu prvi su za papom, vsi skupa kardinalski sbor sa svojim starešinom, jesu vrhovno papino veće, i pojedince načelniki ili kotrigi sborovom za upravu različitih cirkvenih poslov. Prebiva njih veksina vu Rimu i okolo Rima, a ostali drugod po svētu vsaki svojoj biskupiji, kak je gde koga cirkvenoga glavara papa tom častjumu odlikoval. Kada papa vumre, kardinali imaju privilegium novoga izebrati i okoruniti.

* * *

Vu Jezušovoj cirkvi kak je jeden Bog i Jezuš, ima biti takaj jedna vera jeden zakon, jeden aldov (meša), i jedne svete tajne. Navlastito sv. meša vu svojoj poglavitoj misli i vu poglavitom činu ostala je kak i mora ostati vu vsjoj cirkvi jednaka; nego služba, način, red i jezik, kojim se obslužava, razvilo se vu različitih krajevih

i narodih različito već od apoštolskih vremena, a tak i okolo sv. šakramentah. Po takovu postaje više obredah ili liturgijah Liturgije jesu prvo izhodne i zahodne. Izhodne poglavite jesu: Liturgije jeruzalemska ili sv. Jakoba apoštola, koja je vsim ostalim izhodnim služila za plan. Liturgija antiokijska je ista, samo sa sirskeim jezikom. Liturgija aleksandrijska sv. Marka. Dvě bizantinske (carigradske) liturgije, jedna od sv. Vasilija i rabi za nedelje vu velikom postu i za veliki tjeden, pak za neke badnjake; druga sv. Ivana Zlatousenika, koja navadno rabi. Obedve su ove carigradske spodobne onoj svetoga Jakoba, na grčkom starom jeziku, a ove su dvě kešeše preše i med Slovince sa slovinskim jezikom. Još je znamenita obsegom liturgija jemenska. Ima na izhodu još menjših liturgijah, koj se zoveju po narodu ili po početniku.

Zahodna je samo jedna rimska latinska liturgija, a kaj vu njoj ima razlike, to je svojim zametkom i biljegom s izhoda doslo. Tojest zvun rimske broji se još liturgija milanska ambrozijanska sv. Ambrozija, gotička ili mozarabska vu Španjolskoj od Gotah, i galikanske liturgije vu Francezkoj. Vse su mala prememba od rimske, a jezik je povsdu latinski. Jeziki židovski, grčki i latinski, zato ar se vsakim njim već s početka služila služba sveta, zvali su se jeziki sveti.

Kršćeniki na svētu broje se od prilike ovak:

1. Katoliki pěk 200 milijunov, od

Z A B A V A.

Mešter zabijač.

Pred jedno petdesetemi leti je u Tirolu umrl Jakob Horn lati je bil občinski kovač, navadno su ga nazivali „Mešter zabijač.“

A kak je on do toga imena došel? — Jer je imal tu navadu, da kud god je hodil, svikam je sobem u žepu kladivca i nekoliko čavlov nosil i gde je onda putem iduć spazil, da na čiji vratu ili platu deska ili letva fali, to je on odmah svojim kladivcem i čavli popravil. A mozbit i zato, jer je kroz svoje zabijanje občinski kovač postal.

Pak kak se je to dogodilo? Posve naravski, kak budete odmah čuli. Domaći kovač je umrl te su se za to miesto četiri čversti dečki prijavili, koji su svašta obećavali; a on je samo malo na jednih vrtnih vratu zabijal i zato ovo miesto dobil.

Na jedni vrtni vratu onoga sela je već nekoliko tjednih jedna deska na pol odtrgnjena visela. Jedan vandravec je putem došel u selo te spazivši na pol odtrgnjenu desku, posegne u žep po kladive i čavle, pribije desku na svoje miesto. To je iz da-

leka gledal občinski načelnik. To se je njemu čudno videlo, da jedan posve stranjski človek neure viseću desku gledati, koju je gospo dar vrta sigurno dvadeset krat videl, bez da bi ju bil popravil. On ga je hotel nagovoriti, ali vandravec je u selu zniknul, pred nego bi ga on bil dostići mogel.

Dve tri vure zatim dojde načelnik u selsku krčmu i onde spazi rečenoga vandravca, gde pri jednom stolu sam sedi i kruha večerja. „Ah zdravo!“ — veli mu načelnik — „Drago mi je, dragi prijatelju, da smo se ovde zestali.“ Mladi človek ga gleda i nezna odkud to poznanstvo. „Niste vi on vandravec,“ zapita ga načelnik — „koj ste malo prije ovde u selu na jedni vrtni vratu desku pribili?“ — „Jesam ja“ — odgovori vandravec. — „No anda dobro! Hote sim kum Andraš“ — veli na to načelnik jednomu onde siedećemu pivcu — „pak se ovom vandravcu liepo zahvalite, da vam je vrtna vrata popravil.“ — Sused Andraš se nasmieši. stranjskomu se zahvali i skup s-načelnikom k njegovomu stolu sedne, a ostali pivci su njihov spomenek prislušivali. Spomenek je tekel o meštiriji, iz kojega su saznali, da je naš vandravec zvučeni kovač, zatim o vandrangu i poznavanju stranjskih orsagov iz česa su opet osviedočili, da je naš

vandravec puno toga proputoval i puno se navčil. Tim se je u svih želja pobudila. da ov vandravec, koj još ktomu ima i za obće dobro misli, kak je to pri onih vrtnih vratih dokazal, ostane kakti občinski kovač u onom selu,

Mešter zabijač (jer sad su ga već ovak nazivali) je moral ostati i kad je još ktomu drugi dan pokazal svoju vještinu u podkivanju konjah i u vraćenju marhe, niti jedan človek nije bil u selu, koj nebi za njega glasoval. — „Ov i nijedan drugi bude ovde občinski kovač!“ se je reklo. I tak je mešter zabijač posve iz nenada postal občinski kuršmid u selu, koje još pred tremi vurami niti po imenu nije poznali

Plaću je imal tri sto forinti, kvartir zvrtno i jednu ral oranice. Kad je prvi krat na svoju oranicu išel, da ju vidi, spazil je na poljskem putu jednu jamu, koja je bila takova, da bi se voz lahko prehitil, kad bi kovač u nju dospel. Seljaki su svaki krat, kad su iz polja u jesen prirod domov vozili, rečenu jamu se okolešnjom zemljom spunili, ali su kovači zemlju opet zrezali i jama je bila kak i prije. Mešter zabijač im je reknel, da ta moraju nekoliko ladic pruda dopeliat, ako hoću, da bu stalno. Ali oni su odgovorili,

kjih najviše latinskoga obreda ili liturgije, i grčkoga obreda 4 i pol milijuna; a ostali izhodni obredi broje samo stotine jezera i jezere.

2. Izhodne crkve s rimskom stolicom nesjedinjene (vlaška vera): 75 ml. Med ovimi broji najviše obred (simo ruska crkva i ostale slav. jezika 64 ml.; nestorijanski 5 ml.; jermenaki 3 m.; habesinski blizu 2 ml.; razkolnik; u 30 skalah (30 fele verah) po ruskom cesarstvu do 5 milijunah; ostalo se broji na velike jezere.

3. Protestanti: 80 milijunah. Oni su razkomadani na 40 velikih, i 110 malih skalah (felah vere). Od tud se broji 18 milijunah luteranah, 15 mil. anglikanah, 7 kalvinah itd.

Zidovah se broji malo već od 6 milijunah. Muhamedanah broji se do 170 ml., ali su i oni razkoljeni na vnoge i velike skale. Poganinov bilo bi anda po velikom računom oko polovine (nekoji pisu do 600 ml.), a na četiri su vrsti razdeljeni, od kojih jedna poštuje još navěk kipe kakti boge,

— Kršćanska vera, ako i nije obuhvata i svojim krilom zakrtila ves ljudski rod a to je svojim dahom na ves delovala ter prosvetlila iste pogane

Vera samo jedna more biti prava. Jedina prava vera nosi spas (zveličenje). Vsaki je pod uvjet zveličenja i prez ikakvoga izgovora dužen uz božanstvenu veru prionuti duhom i žičem. Gdo je prez svoje krivnje izvan občine prave božje vere, ali obdržava navuk i zakon, kak mišle da je pred Bogom i pred svojom dušom pravo, i sklon je vsaki čas poprijeti vse, kaj bi dozna, da je božja naredba: bude zveličen! Nije zveličen po onoj svojoj veri, vu koju je brojem spadal, nego spašen po božjoj milosti i svojoj dobri volji črez bezazlenu živu veru — Usaprat prava vera neće zveličiti nikoga, gdo je vu njezinoj občini samo mrtvi kotrig. Po naredbi božjoj mora se prava vera širiti, i vsaki osvedočen o pravoti i božanstvenosti svoje vere želeti i delati, da bi braća i druge vere prešla vu nju; nu to ima bivati prez ikakove sile, nakanom plemenitom, načinom blagim i razboritim. S kakovim je duhom i srcem gdo se prilagodi za veru

svoju: to nek sudi Bog, a ti gdo si da si, poštuju osvedučenje ljudih druge vere i njihovu svetinju, nit ma kojim načinom diraj vu svetišta njihova niti smetaj duhovnu službu. Vsaki poštuju svoju veru i njezine naredbe obdržavaj, i po zakonu njezinu prez obzira živi, niti pusti ma komu vu nju dirati; ali kaj je javnoga ljudskoga življenja i drugovanja: druguj po mjerilu postenja, dok ti ota za vsakoga jeduka mera depuša, i drži drugi zakon ljudski. Kaj je Bog vezom krvi jezika, vezom skupnoga cilja i dobra sdržil, i kaj po zakonu naravi ili sudbine ide skupa, to nemora biti, da vera razdruži.

P o z i v.

Dr. Wlassits Gyula orsački zastupnik bude 5-ga szeptembra vu naš zbirajući kotar dosel.

Da budemo našega poštovanoga ors. ablegata čim ljubeznoje prijeti mogli i da si komišiju izaberemo, koja bude svečanost uredila: prosimo poštovano občinstvo našega varaša i okolicu, naj se

29-ga (vu sradu) odvečer ob 3 var!

vu Čakovec vu varašku školu na konferenciju potruditi dostoje.

Čakovec, 1894. 24-ga aug.

S visoko poštovanjem!

Vu ime vnoгих:

Margital Jozef
urednik.

KAJ JE NOVOGA ?

Kaj kosta mir Europu ?

Novine „Bud. Tagbl.“ sastavile su o tom na temelju troletnjog prosjeka sljedeći račun:

	milijunah for.	na dušu for.
Rusija	595.2	— 4.98
Njemačka (Prajka)	455.7	— 9.1

Francuska	452.6	— 11.80
Engleska	409.2	— 10.47
Austro-Magiarska	193.6	— 4.34
Italija	180.6	— 6.07
Španjolaka	80.6	— 4.60
Turska	62.0	— 3.10
Nizozemska	37.8	— 7.47
Švedsko-Norveška	25.4	— 3.66
Belgija	28.6	— 3.70
Portugalska	22.2	— 4.56
Rumunjska	19.8	— 3.83
Švajcarska	19.8	— 6.56
Danska	13.0	— 6.97
Bugarska	12.4	— 3.67
Grčka	11.2	— 5.00
Srbija	6.2	— 2.85

Po ovom poprečnom računom, vu kom nije ubrojena godina 1894., troši Eurōpa na vojsku (soldate) 2620.8 milijuneh forinastov na ljeto, ili preko 8 for. po duši.

Na prosvjetu i materijalno blagostanje netroši niti petu stran rečene svote.

Pomorska-trgovečki promet vu Fiumi.

Pomorsko trgovečki promet vu Fiumi vu I. pol ljetu 1894. bil je vanredno povoljen. Po statističkom iskazu pomorske oblasti iznosil je ves uvoz 2,329.938 meter centov (1893. ljeta: 2,049.321), a izvoz 1,146.365 met. centov (1893. ljeta: 1,151.688), anda čeli promet 3,475.103 mt. cnt. (1893.: 3,401.009 mt. c.)

Od glavnih predmetaš uvezeno je:

	1894	1893.
	metr. centnih:	
kave	10 340	14 030
južnod voća	59 250	36 970
vina	520.150	492 830
gume i smole	19 390	25.100
ulja	16 160	12.790
jute	151 170	101.540
riže	381.650	373 930
petroleja	282.280	348 200
željeza i oceli	40 200	18.400
kemič. predm.	17.950	50.050

Ove nam brojke pokazuju, da je promet s pravimi predmeti prekomorske trgovine još mali, pak da su vsa nastojanja, da se n. pr. dige uvoz kave, ostala bez uspješna. Većna uveženih predmetaš jesu sirovine, koje služe lokalnoj ili zemaljskoj industriji, od koje fiumanska trgovina nejma preveliki

da ktomu neimaju vriemena. A kaj je meštar zabijač napravil? — On je svaki krat, kad je na svoje polje išel, uz put nabral pune ruke kamenja i u onu jamu bitil, dok nije za dvie godine bila jama podpuno zavožena.

„Jeli sad vidite?“ — zual im je reč — „da je svaki od vas, koj je išel s praznemj koli na polje, po putu na kola nabral samo nekoliko kamenah, kad bi već ova jama bila zavožena.“

Sad taj vriedni obćinar počiva na grobju, a občina mu na svoj trošak, svaki dušni dan polaže na grob vienac i uže sveće.

Kralj i školska dieca.

Pruski kralj Friederik veliki imal je navadu, da kad je išel na šetnju, uvijek je na pijacu pred svojim gradom kupil od fitarke pune žepe jabuk, koje je onda uz put idući med diecu hital te se sladko smejal, nad njihovim se jahanjem za kotarajućimi jabukami. Već iz daleka, kad je iz svojeg grada u Berlinu izišel, išlo je med diecum septanje: „Evo ga, staroga gospodina, bude nam jabuke hital.“

Jednoć su ga nekakovi državni poslatršiti, te je onak zamišljen izišel na šetnju i u svojoj zamišljenosti zab rivil pred gradom za diecu jabuke kupiti. Putem idućega su ga dieca sa svojim septanjem: „Evo ga staroga gospodina, taki nam bu jabuke hital“ okruževala, sprvince sve iz dalekoga, ali za čas sve bliže, dok se hrpa diece nije tak nagomilala, staromu gospodinu u blizinu došla i u pravom smislu rieči, baš neprilična postala. Sad se stoprv kralj, kakti iz sna probudi, nu zajedno i zmislil, da je zaboravil jabuke kupiti. U neprilici, kaj bu stolkum diecum sada počel, koja su ga med larmom i krikom okružavala, zdigue batinu i onak na pol v salil zestrpće z-nogami i zavikue: „Jeli budete išli od ovud? — marš vškolu!“ „Ha, ha, ha,“ — se pričmu dieca smejati — „em je danas četvrtek, danas nejma škole, kaj niti to neznaju, a kralj su!“

Friderik se nasmeje te mrlmlajući: „Imam drugoga posla nego se brinuti, kad vi imate školu a kad ne“, — otide dalje.

Knjiga bedastočah.

Nieki putnik, koj je sobom raznovrstne torbe i skrinje vozil u koje je razne

znamenitosti, na svojem putovanju nadjene, spraviljal, bil je med ostalemi i Napuljskomu kralju predstavljen, i to kakti muž, koj po sieduje knjigu, u kojoj su sve po znamenitih ljudih, u ovom stoletju počinjene bedastoće, zapisane.

Kralj ga zapita, jeli je i on u toj knjigi radi kakove nespretnosti napisani?

Putnik odpre knjigu i pričme list po listu iskati, kad nejedem krat se zastavi i pričme na glas čteti; „Mieseca aprila ove godine je Napuljski kralj jednoga Arapina sa dvanajst hiljada cekinah u Afriku poslat, za da onde liepe arapske konje pokupi i kralju u štalu dopelje.“

„Pak zakaj to došlo kakti bedasti čin u Tvoju knjigu?“ zapita kralj.

„Jer će Arapin skup s novci u svojoj domovini ostati“ — odgovori putnik — „a nebude nikakove konje kupoval i šnjimi se u Europu vraćal.“

„To nejmaš pravo“ — veli mu na to kralj — „jer kak bude pak onda s-tvojom knjigom stalo, ako Arapin ipak bezad dojde?“

Odgovori putnik: „Onda na ono miesto, gde je sada vaše veličanstvo napisano, posve jednostavno, samo toga Arapina napišem.“

hasen, Povoljniji je transitni promet s južnim voćem (sadom) i vinom.

Izvezeno je :

	1894.	1893.
	vu metr. centi :	
cukora	128 730	198.640
slivah	14.510	15 000
riže	15 940	54.610
papira	5 780	6.120
kem. produktah	12.970	9 680
tršlovine	64.540	57 110
mineralnih vodah	12.330	13.900
melje	440.050	446 000
kuruze	14 980	70.840
ječmena	103.000	129.800
graha (fašija) . . .	159.940	172 730
dušičah (dogab)	23.36 mil.	kom 30.86 mil. kom.

Osobito je bil povoljen izvoz gradjenog i gorivog drva, premda je izvoz vu celom nekaj zaostal proti lanjskomu ljetu

Osudjen stražmešter.

Vu Miškolcu obsudjen je pred par dnevi husarski stražmešter, koji je 36 ljet prez kaštige služil i zaradi toga bil je odlikovan zlatnim križom za zasluge, a vezda je degradiran i na dvē ljeti vu rešt obsudjen; ar je 1300 for. iz regimentske kase potegnul i potrosil.

Brēg od kamena soli.

Vu Rumunskoj prenadjeno je brdo (brēg) koj sastoji iz jedne jedinice masivne gromade od same kamene soli Tenka kora od ilovace čuva ju od deždja. Pokenhdob je vu Rumunskoj sol orsacka vlastitost, to je kormanij (vlada) celoga brēga dala obkoliti solduckim kordonom (stražom). Vu Rumunskoj medtemtoga i na drugih mestih ima najčisteše soli, ali je vsakak čudno, kaj je ov od soli sastavljeni brēg mogel više jezer ljet zdržati uplivom vremena.

Snēg na Tatrah.

I Zakopane javljaju, da je ondi 14 augusta vu jutro padal snēg, koji je pokrilih

Bezkraina nevolja.

Nieki čoviek, kojemu je sve naopak izišlo, kaj je goder počel, te mu nikada nije nikaj hotelo po volji i za rukom izpasti, kad mu je opet nekakovo poduzetje zlo izpalo, ves zdvorjen zavikne: „Oh Bože moj! — Ja mislim, da ako bi se bil klobučariju vučil i klobučar postal, tak bi se sigurno ljudi bez glav na ov svijet rodili.“

Em. Kollay

Popevka.

Od Nanike devojke.

Setala se v zolja
Nanika devojka,
Po gori visoki,
Po polju širokim.

Ona je počula
Konjiča hrzati,
Konjiču hrzati,
Junaka plakati.

Junak glavu zdigne
Nanika pobegne.

celo karpato karpato gorje na visini nad 1800 metrov.

Budući papa.

Vu Vatikanskih krugovih se najveksom stal nosou tvrdi, da je zdravstveno stanje papino izvrsno. Poleg vsega toga opaže se sgodnom, iz maj-rodavnih krugovih potičuća vėst „Gazette di Venezia“, po kojoj se kardinalski kolegijum vrlo ozbiljno i živo bavi pitanjem o ličnosti budućega pape. Kakti kandidati imenuju se osobito kardinali Vannutelli i Capalatro, nadbiskup cakvanski, od kojih osobit ova posljednji da ima najviše nade (ufanja) Dakak da prepusćamo odgovornost za ove glase gori spomenutih novinah.

Prizor pred sudom.

Vu Napulju razpravljala se je pred sudom 14. augusta a tužba pjevačice Claudie Mariani proti njezinomu mužu zaradi rastave ženitbe. Pokenhdob su vsi pokusi (próbe) stali zahman, da se žena izmiri s mužem, potegnu je Mariani noža, ter je vudril Claudiu četini put vu prsa. Pjevačica donešena je vumiruć. vu špital, a ubojica vu rešt.

Svėtska željeznička mreža.

Izračunano je točno željeznička mreža celoga svėta, koja je postojala 31. decembra ljeta 1892.; celokupna dužina željezničkih prugah vu celom svėtu, iznosila je do toga dana 653.957 kilometrah t. je vi e šestnajst puta nego opasivanje zemlje na polutnik (ekvatoru).

Stroški za podizanje vsih tih pruga (štrekah) na celoj zemlji iznose 174.382.000.000 krunah ili 266.666 kruna od prilike po kilometru naproti djelovom svėta ovak se delju željeznice: Europa 233 317 kilometrov, Amerika 352.230 klm., Azija 37.367 klm., Afrika 11 607 klm. i Australija 20 416 klm. Naproti veličini zemljišća, Belgija ima najviše željeznica na celom svėtu: 18.400 metra na kvadratni kilometar, a relativno prema broju stanovnika Australija ima najviše 180 kilometra na 10.000 stanovnika.

Nebeži — nebeži,
Nek mi ran veži.

Ako ja ozdravim,
Tobe neostavim,
Či ti ja vumerjem,
Konjič ti ostavim.

Junak je ozdravil,
Naniku ostavil.
Ona ga je klela,
Da ga je zaklela.

Nedaj ti Bog dobra,
Nit pre cirki groba.
Sehnula ti telo
Kakti v leti seno.

Sehnulo ti srce,
Na makovu zrnce,
Suši se ti glava,
Kakti v leti trava.

Suši se ti telo,
Kakti v leti seno,
V jutro pokobeno
Večer skup sparvljeno.

D. T.

Dohodki duhanskoga monopola.

Dohodki duhanskoga monopola porasli su vu prvoj polovici ovoga ljeta. Po službenih podatkih obćinstvo je vu ovoj polovici monarkije potrosilo 243,905.048 cigarah i 296.529.637 cigareta. Naprama uspjehom istoga razdoblja vu prešestnim ljetu za 16,943.515 cigarah više, a cigareta 32533893 više. Vekkom potrošnjom porasli su i dohodki; ovi su iznosili vu prvoj polovici prešestnoga ljeta 21.460.196 forinti, a ovoga ljeta 22,586.018 forinti; vsak iznosianda 1,125821 forint. Zanimivo je, kak se potrošnja duhana odnosi prema broju ljudstva. Prema popisu pućanstva (ljudstva) to je od 17,460 000 ljudi vsaki čovek ljeta 1891, vu Magjarskoj popušil na ljetu 27 cigarah i 28 cigareta, — ljeta 1892 28 cigarah i 31 cigaretu, a ljeta 1893, 29 cigarah i 36 cigareta. Vu Horvatskoj nije tak povoljen rezultat, ar dok je vu Magjarskoj ljeta 1891, po person potrošeno duhana za 2 forinta 42 krajcara iznosili su vu Horvatskoj samo 1 for. 42 kr peršoni (osobi). — Novine „P. L.“ se nadaju da buće uprava monopola duhana vu interes usavršenja produkcije duhana z namenito diglo, potrošnju osnivanjem novih fabrika.

Kratki novosti.

— Nejmenjša ženska na svėtu je vezda prez dvojbe nekakvu frajlica Paolina iz Hollandije. Stara je 18 ljet, visoka je 20 colov a težka 9 funti.

— Na izhodnoj strani Etne pokazuju se ognjene pukotine, zaradi česa se očekuje provala vulkana.

— Vu guberniji petrikovskoj vu Rusiji kolera se jako širi. Do vezda je dokazano 106 mrtvih i 232 od kolere betežnih.

— Vu jednih francuzkih novinah daje se na znanje povodom pogubljenja Caserijeva statistika od ljeta 1865. pogubljenih (aa smrt obsudjenih) zločincov. Pod cesarstvom od ljeta 1865 do 1870. obsudjeno su 193 osobe na smrt, a samo 85 ih je bilo pomilavano na deportaciju. Za Mac-Mahonova predsjedn čtva od ljeta 1873. do 1878. 'obsudjeno je bilo na smrt 176, a pomilavano 112 osobah. Za Grevya od 1868, do 1886. obsudjeno je bilo na smrt 211 osobah, ali je samo ovršeno 49 osudah, dočim je 76 postotkov osudjenih pomilovano. Pod Carnotom osudjeno je 157, smaknuto 68 osobah.

>The Gresham<

Pr >The Gresham< zvanom londonskom društvu (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacunarju), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu veku ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi na p. 15—20 letah, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženskah i decah osigurati. Ovo društvo ima svoje glavno upravništvo vu Budapeštu.

Cena žitka. — Gabona drak.

1 m-mázsa. —	1 m-cent.	frt kr.
Buza	Pšenica	5.50—5.80
Zab	Zob	5.25—5.70
Rozs	Hrč	4.20—4.50
Kukoricza 6	Kuruza stari	6 50
uj	novi	
Árpa	Ječmen	5.—5 50
Fehér bab	Grah beli	5 50
Sárga „	„ žuti	4 90
Vegyes „	„ zmėšan	4 800
Lenmag	Len	10.5
bűkköny	Grahorka	6.25

Nyilttér.*

Egészselyem, mintárott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 lrt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszövetek 45 krtól 11 lrt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (os. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstaforrával küldetnek. Svájc zba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt közliitekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kiadó lakás.

Csáktornyan a Széna-téren ifj. Neumann Miksa (előbbi Hochfluss)-féle házban egy két szoba, konyha éléskamra stb. álló

utczai lakás

azonnal kiadó.

Bővebbet a háztulajdonos

Neumann Miksánál

Csáktornyan.

575 1-3

Mura-Siklóson (Vratise-necz) levő korcsmám részére egy

csapláros

kerestetik. A korcsma esetleg azonnal átvehető. A föl-tételekre vonatkozólag bővebben értekezhetni

Gold Gyula

vendéglősnél Strukoveczen.

Vu Mura-Siklóso (Vratishincu) se za moju krčmu jeden

krčmar

isće za vino vuntočiti.

Krčma se taki more prekvzeti. Više od toga razgovarati se moći pri

Gold Gyula

ošteriasu vu Réthatu (Štrukovec).

Legbiztosabb orvos a kolerára, hajmáz, és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!

ÖNMŰKÖDŐ TÖZEGSZÓRÓ-CLOSETTEK.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszék mindenféle tetsző alakban Arnyékszék-berendezések, kórházak, lakotnyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözegpor! Mindenféle tözeggyártmány nagy raktár.

Különlegesség:

emberei és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetéssel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

Az országos közegészségügyi tanács által több hazai és külföldi kiállításokon ajánlva!!!

Magyar Tözeg- és Műtrágya-Építő Társaság
Igazgatóság: Budapest, IV. Városház-tér 9 (Hatszázhar.)

Kiadó lakház.

Van szerencsém a Szük-utczában Matánovics-féle házban egy 4 szobából, konyha, éléskamra, pincze stb. álló

utczai lakás

f. évi október hó 1-jétől kiadandó.

Bővebbet a háztulajdonosnál

Matánovics Péternél.

573 2-2 Csáktornyan.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben az Iskola-utczában, özv. Márczius Józsefné urnó házában, e hó végén,

divat,- kézmű- és rövidáru-kereskedést

nyitok, a hol kalapokat, cipőt, nyakkendőket, fehérneműt és szakba vágó egyéb cikkekkel is árusítok.

Több évre terjedő helyi tapasztalataim s elegendő tőke képesítenek engem arra, hogy a legkényesebb igényeket is minden irányban kielégítek. Abban a reményben vagyok, hogy ugy az áruk minősége s olcsósága, valamint a nagy választék mellett figyelmes és lelkiismeretes kiszolgálat által t. közönség tetszését is sikerül kiérdemelnem. Miért is jóakaratu támogatásáért előlegesen is esedezem.

Magamat s üzletemet a n. é. közönség kegyes jóindulatába ajánlván, kiváló tisztelettel vagyok

567 3-3

Zrinyi Viktor.

Szőlőoltványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű »Sándortelep Ujvidéken« f. é. November havában, Riparia, Portalis, Solonis és Jacques alanyokra készült.

500,000 darab fácskoltványból a tökéletesen összeferre példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsájta.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csemegeszőlőfajokból 420 fajnál több került eladás alá, és alólírott teleptulajdonos kívánatra, bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen átküldi.

A telep zöldéjtásokkal is szolgálhat nem különben, — mint eljártás czélékra mint pedig iskoláztatásra alkalmas amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajjaiból, — mint sima, mint pedig gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; — végre a már hordképes oltványokból az eljártások is eladásra kerülnek.

Adamovics Sándor

Ujvidéken.

564 4-5

Szagtalan és nyomban száradó

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a márciusi alatti használatossáknak, mivel a kellemetlen szag és a laza, ragadozó szálak, mely az olajfestékek és az olajfák szájába, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végeseheti a mázolat. A palló nedves tárggyal feltörhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk, sárgabarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fölé is a pallót s egyáltalán fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolat s; van azután

„Isza fénylakk” (színezetlen) új pallókra és parkettra, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bomlóit egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emellett nem fedi el a foltokat. Postacsomag, körülbelül 15 négyzet méter. (két köbnyomóra való) 5 ft. 90 kr., vagy 8/10 márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Munkásoknak és prosp. raktárak ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál fessék jól vigyázzani a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyármányt sokféle utánozók és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága. K. Berlin.
Zürich.
Csáktornyán:
CRANER TESTVÉREINÉL

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

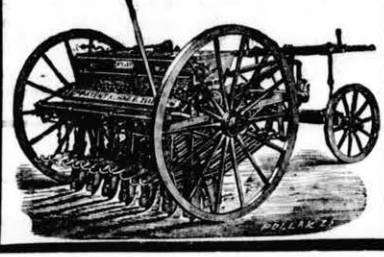
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kifünő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle FÜLLESTÖK.
Szecska- és répvágók stb.
Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től saját ház VI., Váci-körút 57^a

Magyar, német, francia és angol képekkel ékített
MUNKÁK.
Kő-, acél s réznyomatu **dizsművek.**
Magyar, német, francia és angol **REMEKIRÓK MŰVEI.**
*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent kötetten és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt raktára.
Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett könyveknek leggyorsabb és árfőlemelés nélküli megszerzéséről gondoskodunk.
Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek, atlaszok, földabroszok, tervrajzok, föld és eggömbök.
Ima és ájtatossági **könyvek** egyszerűen és legékebben költe a leggazdagabb választékban.
Mintakönyvek s rajzok **NŐMUNKÁKHOZ.**
*

A „ZALA” politikai hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE KÖNYVKIADÓHIVATALA PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER RAKTÁRA. KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE Nagy-Kanizsán.

Alapítottat 1850. évben.

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE Csáktornyán.

Alapítottat 1882 évben.

FJASÁGI IRATOK, KÉPFESKÖNYVEK minden kor és nem számára, minden nyelven, a legdúsabb választékban.
Sztárak.
ISKOLAI ÉS OKTATÁSI könyvek minden nyelven.
Népies naptárak,
ALMANACHOK zsebkönyvek.
*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés raktárában megtekintés végett készen állanak s kívánatra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb készséggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.
Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyorsasággal teljesítetnek.
Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.
Előfizetés elfogadtatik: minden bel- és külföldi folyóiratok, napi és **DIVATLAPOKRA,** a szállítás mind helyben, mind vidékre a leggyorsabban eszközöltetik.
*

Megyeként tanintézetekben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.